Kritisk til samisk skilting i Sør-Varanger kommune.

Undertegnede henviser til torsdagens innlegg om samisk skilting i Sør-Varanger, som var signer av årsmøtet for Matta Várjjat Sámenuorat. I innlegget sto det sitat:

"En stor del av befolkningen i Sør-Varanger har samisk bakgrunn, men den norske stats assimileringspolitikk gjennom de siste hundreår har ført til at den samiske kulturen har blitt fortrengt i kommunen, og folket har blitt frarøvet det samiske språket som en gang var første-språket til omtrent alle innbyggerne i kommunen. Staten forsøkte også å drepe den samiske identiteten hos folk, noe de, tragisk nok, nesten lyktes med i Sør-Varanger. De senere års positive utvikling har derimot gjort det akseptabelt for samer i Sør-Varanger å heve hodet og være stolt av sine røtter. Skilting på samisk langs veier, i gater og på offentlige bygg er et svært viktig tiltak i prosessen med å styrke identiteten til den samiske befolkningen i dagens Sør-Varanger. Denne prosessen er på langt nær over, og vi har mye å ta igjen. Dersom det samiske språket blir en mer naturlig del av Sør-Varanger samfunnet, vil det føre til at det blir lettere for samene her å praktisere språket. Samiske skilt er også viktig for å synliggjøre det samiske for den øvrige befolkningen. For bare hundre år siden var Sør-Varanger landets største samekommune, og med dette i bakhodet burde det være minst like naturlig for Sør-Varanger kommune å skilte på samisk, som på norsk og russisk. Mátta Várjjat Sámenuorat ser fram til å se samiske skilt langs veiene i kommunen, i hovedgater og på offentlige bygg", sitat slutt.

Skoltene/ kolasamene var/ er kommunens urbefolkning, og ikke nordsamene som årsmøtet i Mátta Várjjat Sámenuorat hevder i innlegget. At staten forsøkte å fornorske befolkningen i området etter at grensefastsettelsen i 1826 er vi alle enige om, men det resterende i artikkelen stemmer ikke med de historiske fakta. Nordsamene er kanskje til og med den gruppen som har bidratt mest til at kommunens egentlige urbefolkning "skoltene" har blitt usynliggjort. Årsmøtet i Mátta Várjjat Sámenuorat skriver at de senere års positive utvikling har derimot gjort det akseptabelt for samer i Sør-Varanger å heve hodet og være stolt av sine røtter, mens situasjonen for kommunens urbefolkning, skoltene, har gått en motsatt vei. Det må også være klinkende klart at kommunen før 1826 var en del av skoltenes/ kolasamenes landområde, og ikke et nordsamisk område. Språket i dette området var ikke nordsamisk, men det som i dag kalles for skoltesamisk.

Fra 1700-tallet og utover oppfordret de norske statlige myndigheter nordsamene til å kolonisere det området som i dag heter Sør-Varanger kommune. Etter grensesettingen ble området kolonisert av kvener og nordmenn. Nordsamene er i så måte innvandrere i kommunen på lik linje med kvener og nordmenn. Selv om nordsamene i dag er i flertall i forhold til urbefolkningen, så betyr det ikke at Sør-Varanger er en vanlig samisk kommune.

Dagens utvikling i kommunen er iscenesatt av Sametinget og Sør-Varanger kommune for å få folk til å tro at dette er en faktisk realitet, mens det i virkeligheten er et bedrag. Prosessen er i tråd med tidligere okkupasjonsmakters utrensking av mindre etniske grupper, og viser den nordsamiske majoritetskulturen maktarroganse.

Neiden, 06.03.2003
Mikit Ivanowitz
Skolt & urbefolkning